

Власне кажучи, ті гості фестивалю, які 12 липня 2025 року відвідали наше селище і стали учасниками справді масштабного свята, розкажуть про «ЕтноВир на Виспі» набагато більше, аніж усі разом написані журналістські матеріали чи телевізійні репортажі. Можна ще раз зауважити, що фестивальна традиція у Романові набула досконалості, вишуканості і навіть певної зрілості. Можна порівнювати минулорічний дебют із цьогорічним фестивальним дійством, а хто вперше побачив «ЕтноВир...» минулої суботи, той однозначно матиме виключно повні враження про свято, яке сталося, яке сподобалося і яке набуває популярності.

«ЕтноВир на Виспі»-2025: традиції дбайливо бережемо, але курс – на розвиток!

Віктор Радчук

Про фестиваль «ЕтноВир на Виспі», який цьогоріч вдруге проходить у Романові, вже багато сказано.

А тепер ще раз – про все і по порядку. Фестивальне гасло нинішнього «ЕтноВир» звучало як «Ми різні – ми рідні». Звісно, організатори фесту розраховували на куди ширше представництво делегацій національно-культурних товариств, що давно заявили про свою діяльність на Житомирщині. Однак через дуже поважні причини та обставини представники більшості таких товариств на фест у Романові прибути не змогли. Якщо конкретніше, більшість таких активістів взагалі перебувають нині за межами України. Отож фестивальну нитку братерства, єдності та солідарності усіх регіонів України втілював інший проект, який дуже вдало, неймовірно тепло і переконливо

Виспа

Карта з пиріжками

підкреслив головне гасло нинішнього дійства – «Ми різні – ми рідні!» Ба більше, якраз пиріг єдності, який прикував увагу більшості гостей фестивалю, став найбільш резонансною ро-

дзинкою фесту у Романові, оскільки саме тут під час заходу відбулася фіксація нового рекорду в Україні. А рекордним витвором, який приніс «ЕтноВир на Виспі» справді масштабної слави

в межах всієї України, став пиріг єдності у вигляді велетенської карти України розміром 6,21 X 4,35 метра, де розмістилися 1500 пиріжків із 27-ми видами найрізноманітніших

Почесні гості

кулінарних начинок. Цифра 27 тут означала єдність 24-х областей України, її Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя. Зауважимо, що усі інгредієнти для випічки

Після консультації
настає пора екзамену

с. 3

Низка негайних і
потрібних рішень зумовила
позачерговість сесії

с. 4

У нашому музеї –
виставка.
Чому б не відвідати?

с. 5

тисячі пирогів, вручалися грамоти, сертифікати від імені Наглядової ради «Книги рекордів України». Ось так вже на другому році свого творчого життя фестиваль «ЕтноВир на Виспі» зайняв почесне місце і отримав рейтинг всеукраїнського масштабу. Це така собі деталь фестивального свята, однак вона багато про що свідчить.

Стосовно гостей фестивалю, то їх до Романова прибуло декілька сотень осіб. Втім, варто було поглянути на припарковані автомобілі та «бусики», аби переконатися у тому, що Бердичів, Переяслав-Хмельницький, Славути, Полонне і, звісно ж, Житомир надіслали до Романова свої дуже численні делегації.

Продовження на стор. 2.

«ЕтноВир на Виспі»-2025: традиції дбайливо бережемо, але курс – на розвиток!

Початок на стор. 1.

Білий борщ із Гришковецької громади, який дебютував на «ЕтноВирі...» минулого року, аж ніяк не міг лишитися поза фестивальною програмою і в цьому році. Як і торік, популярність білого борщу у Романові 12 липня аж зашкалювала. Не відставали від гостей і місцеві кулінари: фактично кожен старостинський округ Романівської селищної ради пригощав і причащав, презентував і дивував кулінарним розмаїттям учасників та гостей фестивалю.

Майстриня зі Станишівки

Окремою сторінкою, а насправді культурно-мистецькою серцевиною «ЕтноВир на Виспі» стали виступи, які стартували на фестивальній сцені о другій годині дня і тривали аж до вечора. До Романова як почесні фестивальні гості прибули артисти ушлявленого фольк-ансамблю національного обряду «Родослав» на чолі зі своїм теперішнім керівником Світланою Никаноровою. Ушлявлена бандуристка, яка у ході фестивального дійства одночасно виконувала і роль повпреди Житомирської обласної філармонії ім. С. Ріхтера, неабияк прикрасила мистецьку програму фестивалю у Романові. А потім на сцені вирували і пісні, і співи, і танці у виконанні вихованців дитячих ансамблів та студій, які чудовим чином і цілком органічно перепліталися із виступами ветеранських ансамблів, хорів, а також і солістів.

Варто зауважити, що із Житомира для участі у фестивальному дійстві прибув доволі представницький гурт керівників обласного масштабу. Насамперед відзначимо, що начальник управління культури і туризму Житомирської ОВА Тетяна Руденька була гостем «ЕтноВир на Виспі» разом зі своїми колегами і її оцінка та враження від фестивалю важать насправді багато. Заступник голови Житомирської РДА Вячеслав Авраменко також прибув на фестиваль у Романові і також висловив стосовно побаченого лише схвальні відгуки. Втім, слова вдячності від учасників та гостей «ЕтноВир...» лунали 12 липня на адресу начальника гуманітарного відділу Романівської селищної ради Оксани Гаврилової, оскільки саме під її егідою уся атмосфера фестивального дійства була насичена чудовим настроєм, увагою та турботою ледь не про кожного учасника дійства. Звісно ж, слова вдячності неодноразово лунали і на адресу нинішнього очільника Романівщини, виконуючого обов'язки Романівського селищного голови Юрія Чумаченка.

"Родослав" перед виступом

Оксана Гаврилова

Ансамбль "Окраса"

Світлана Никанорова

Виступ на Вирі

Слід зауважити, що фестиваль у Романові, який проводиться тут лише вдале, вже здобув звання традиційного і неабияк подорослішав навіть порівняно зі своїм минулорічним дебютом.

Зрозуміло, що не кожна громада Житомирщини спроможна за нинішніх умов знайти і використати мистецько-етнографічну нішу, аби перетворити її на важливу рису власної особливості

та неповторної ідентичності. У Романові не лише вдало започаткували хорошу, важливу і напроцуд корисну традицію, але й впевнено, сміливо і творчо-продуктивно продовжують її вдосконалювати та розвивати. У цьому заслуга певного колективу, який претендує на те, аби стати гарною і працездатною командою колег-однодумців. І якраз звідси треба шукати шляхи і траєкторію руху

Романівської громади до нових, куди серйозніших і значимих вершин.

Наостанок дуже важливо зауважити, що фестиваль «ЕтноВир на Виспі» має куди ширший і потужніший вплив на життя Романівської громади, аніж сам факт його одноденного мистецького і святкового втілення у межах справді масштабного фестивального простору. Фактично фести-

валь готувався і готуватиметься до свого наступного етапу вже влітку 2026 року не один день, тиждень чи навіть місяць. Його підготовка проходить у такому собі перманентному режимі у стінах місцевого краєзнавчого музею Романівщини, у кабінетах і залах Романівського будинку культури, під час туристично-краєзнавчих екскурсій та подорожей, які проводить вже знаний і авторитетний аматор туристичної діяльності Роман Лотип. Все це варто вважати і бачити як складові привабливості, як цеглинки популяризації Романова та Романівщини як чудового регіону із окремим, автотонною культурою та традиціями, які варто дбайливо зберігати і несамоовито творчо примножувати. Ось у такому ключі і варто підходити до висновків та уроків «ЕтноВир на Виспі-2025», який відтепер стає історією.

Р. С. Звісно, важливим лейтмотивом фестивальної програми «ЕтноВир на Виспі» лунала думка про необхідність повсюдної, системної і систематичної підтримки підрозділів ЗСУ. Якщо зауважити про суто грошовий вимір благодійної допомоги, мобілізованої упродовж фестивального дня 12 липня 2025 року, то він обчислюється 71 тисячею гривень, які вже наступного тижня будуть перераховані на потреби конкретних підрозділів ЗСУ.

Після консультації настає пора екзамену

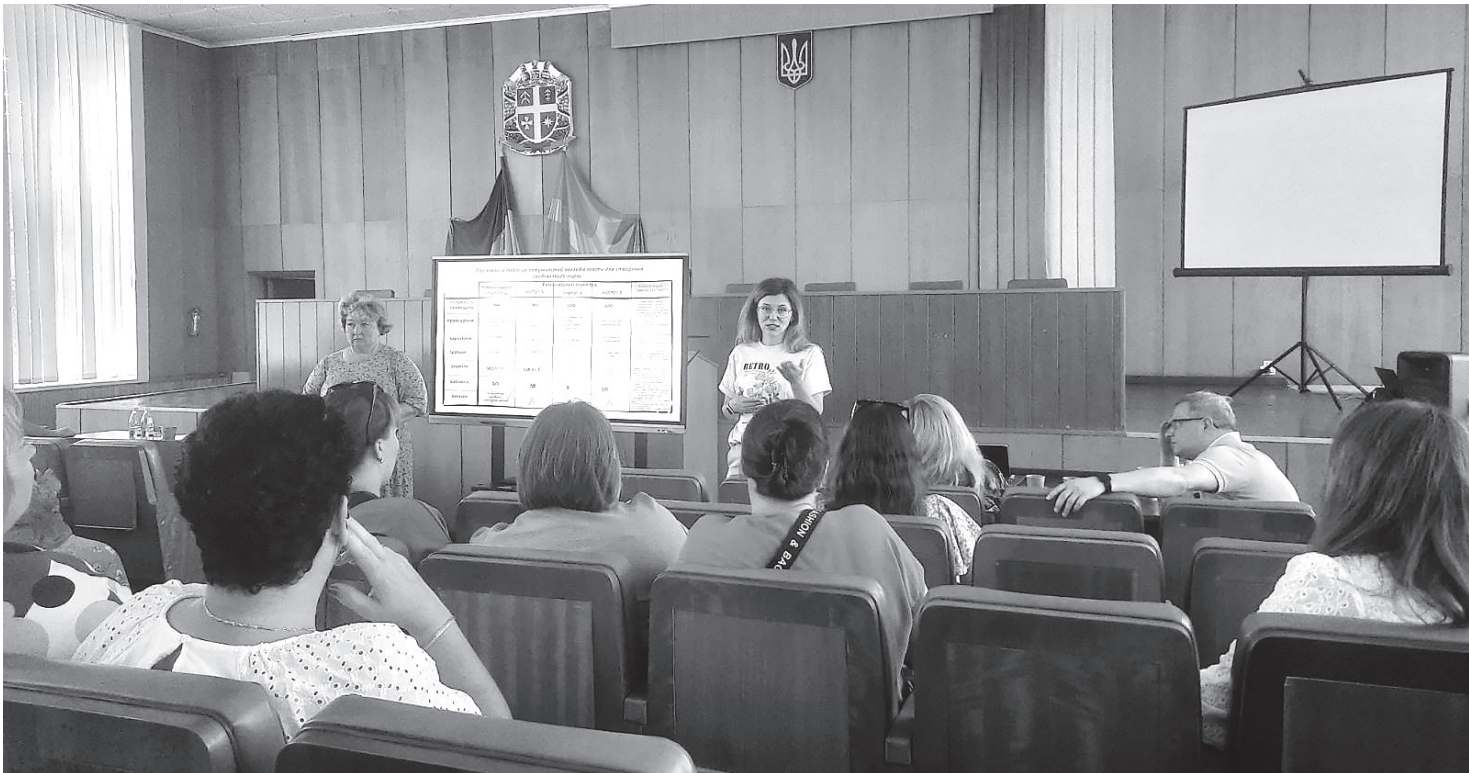
Віктор Першко

Вже вкотре на сторінках нашої газети виникає розмова стосовно майбутнього ліцею академічного профілю, який із 1 вересня 2027 року має бути утворений у середовищі Романівської громади.

Створення ліцеїв академічного профілю, а також професійних ліцеїв має стати завершальним актом потужної реформи НУШ (нові української школи), яка розпочалася вісім років тому. Більшість українців добре запам'ятали ті нововведення для першокласників, другокласників і т. д., якими розпочиналася реформа НУШ. Відсутність домашніх завдань, оцінок, табелів, заміна ручки на олівця, присутність у кожному класі найбільш вживаної і потрібної для навчальної діяльності техніки («фабрики друку»). Усі вказані (як і багато інших новацій) сприймалися у нашому суспільстві як масштабний комплекс запровадження нової навчальної парадигми (моделі), яка має докорінно змінити і точно покращити навчальний процес у початковій, а згодом у 5-9-х класах основної школи.

Ну а далі існувала певна невизначеність, поки на обрії не визріли ліцеї професійного спрямування та академічного напрямів. Професійні ліцеї (як і колишні ПТУ, технікуми і училища) мають готувати і навчати недавнього випускника основної школи (дев'ятикласника) певної професії (фаху). Ті ж дев'ятикласники, які поставили за мету навчатися в університетах, після дев'ятого класу отримають право продовжити навчання у ліцеях академічного профілю. Ліцей академічного профілю докорінно відрізняється за специфікою (в тому числі і за методикою) навчання від навчання у стінах гімназії (основної школи 5-9 класів). І така специфіка вимагає неабиякої спеціалізованої і технологічно досконалої навчальної бази, а тим паче – досконало підготовлених для такої діяльності педагогів. Але на початку створення такого ліцею (академічного профілю) варто взяти до уваги належну кількість учнів, які потенційно можуть прийти до ліцею на навчання спочатку у 10-му, а згодом – у 11 і 12 класах.

Основним орієнтиром при створенні ліцеїв академічного типу, який багатьма сприймався як конкретна методична вказівка, вважалася теза про те, що кожна громада має створити власний академічний ліцей. Потім, коли ситуація дійшла до процесу детального моделювання роботи майбутнього академічного ліцею, виявилось, що далеко не кожна громада може мати свій (окремий) ліцей. Скажімо, у громаді, де проживають 5-7, або ж навіть і 10-12 тисяч жителів, навіть мови не може бути про створення такого ліцею академічного профілю. Через одну причину – відсутності у 2027-му році належної кількості дев'ятикласників, які захочуть продовжити своє навчання не у технікумі (коледжі) або ж професійному ліцеї, а саме у ліцеї академічного профілю. Наприклад, для того, щоб ліцей вважався самодостатнім і міг запропонувати ліцейстам-дев'ятикласникам навчання на одному із чотирьох (це мінімальна кількість для вибору) профілів, у дев'ятому класі академічного ліцею має бути щонайменше 96 ліцейстів (24 учнів х 4 профілі). Неважко підрахувати, що за три роки навчання (до 2030 року) у такому ліцеї навчатимуться щонайменше 300 ліцейстів. У Романові всі передумови для створення ліцею академічного типу є. Але виявилось, що у процесі створення такого ліцею академічного типу є одне категоричне «але». Це зауваження стосувалося місця створення (дислокації) ліцею. У Романові жодного приміщення, окрім нинішнього Романівського ліцею № 1, який у 2027 році стане лише гімназією, Немає.

Йдеться звисно ж, про сучасне приміщення із харчоблоком, спортивним залом, стадіоном, укриттям для ліцейстів у разі сигналів повітряної тривоги. Найближчий заклад, який найкраще підходить під перепрофілювання під навчальну базу майбутнього академічного ліцею, – теперішній Романівський ліцей № 2 у селі Романівці. У Романові здійнялася ціла хвиля протестантів, які кажуть, що відсутність академічного ліцею у Романові ледь не автоматично призведе до перетворення Романова на забите село. Така постановка питання сама по собі є прикладом і виявом примітивного абсурду і повного нерозуміння принципів облаштування сучасних агломерацій для проживання людей. Звісно ж, ідеальним варіантом створення ліцею академічного типу стала б побудова у Романові нового приміщення із найсучаснішими вимогами. Але на це потрібен час, а найголовніше – серйозні (в кількості 100-120 мільйонів гривень) кошти. Коштів немає і у найближчій перспективі не буде, а до початку функціонування ліцею академічного типу залишилося рівно два роки. Всі інші балачки про те, що можна добудувати чи щось переоснастити – це не більше, аніж мрії чи фантазії дуже низького рівня. Їхня мета – щось казати, бути невдоволеним і при цьому ще й намагатися сподобатися усім.

Про таку ситуацію ми неодноразово говорили. Про те, що ліцей академічного типу найдоцільніше для всієї громади розмістити у приміщенні ліцею № 2 (с. Романівка), також відомо кожному, хто серйозно цікавиться ліцейною темою. Задля того, аби переконати у цьому романівчан, до Романова для участі у громадських обговореннях приїздило чимало відомих людей, які мають фахову обізнаність у питаннях щодо

організації та утворення ліцеїв академічного типу. 8 липня 2025 року у Романові відбулися консультації за участі експертів україно-швейцарського проекту DECIDE, які стосувалися можливостей та умов створення у Романівській громаді профільного ліцею академічного типу.

Що стало очевидним і зрозумілим і що можна сказати про перспективи створення такого ліцею на території Романівської селищної ради?

1. Навдивовиж ерудований у сфері економічних розрахунків та можливостей потенціалу територіальних громад експерт проекту DECIDE Сергій Яцковський чітко зазначив, що можливості учнівського потенціалу для створення академічного ліцею у Романівській громаді цілком достатні.

2. Однозначно головною базою профільного ліцею академічного типу має стати один із навчальних закладів неподалік (в межах до 10-ти км) Романова. Найкращий варіант – ліцей № 2 у селі Романівці.

3. Очевидним фактом ситуації, яка склалася у Романові стосовно перспектив створення академічного ліцею у 2027 році, є повна непоінформованість громади у всіх деталях та головних вимогах до створення такого навчального закладу. До речі, вона (ситуація із непоінформованістю) зберігається і досі.

4. Вкрай слабка інформаційно-консультативна робота у середовищі батьків пояснюється дивовижно пасивною позицією у цьому питанні депутатського корпусу селищної ради, працівників старостатів, байдужістю у цьому ж питанні громадських активістів. Навіть працівники виконавчого апарату Романівської селищної ради не стали взірцем компетентності, зваженості та належної аргументації у питанні про важливість і безальтернативність варіанту створення академічного ліцею у селі Романівці.

5. Ледь не єдиними стейкхолдерами у питанні просвітницької і консультативної діяльності щодо перспектив і варіантів створення у Романівській громаді профільного ліцею академічного типу стала команда працівників гуманітарного відділу на чолі із його керівницею Оксаною Гавриловою. Варто визнати, що відповідне розуміння усіх обставин цієї ситуації, що склалася навколо створення профільного ліцею академічного типу, є у більшості працівників освітянських установ Романівщини.

Підсумовуючи вищезазначене, можна сказати про те, що:

- Питання про реальний шлях створення профільного ліцею академічного типу є вкрай актуальним і життєво необхідним;

- Упродовж місяця – двох депутатський корпус Романівської селищної ради має ухвалити рішення про реорганізацію закладів освіти, де має бути місце і для вирішення ліцейного питання;

- У разі подальших обговорень, які призведуть до деструктиву і зволікання у процесі прийняття відповідного рішення Романівською селищною радою, зростатиме ймовірність втрати навіть гіпотетичної можливості створення в межах Романівської громади профільного ліцею академічного типу. Це призведе до потужних суспільних стресів і втрат суто економічного порядку, оскільки прогнозований податковий внесок майбутнього ліцею академічного профілю до бюджету Романівської селищної ради упродовж календарного року може сягати 5-6 мільйонів гривень. У громаді, де кожні сто тисяч податкових надходжень сприймаються на вагу золота, такі втрати недопустимі.

І нарешті ще про одну деталь. У разі втрати можливості створити у Романівській селищній раді профільний ліцей академічного профілю неодмінно постане питання про винуватців такої ситуації. Окрім очільників громади, які несуть однозначно головну відповідальність за таку, поки що гіпотетичну, втрату, відповідальність буде адресована на всіх без винятку учасників цього тривалого і вкрай безвідповідального гармидеру, який сьогодні простежується у важливому для громади питанні. Як на активних крикунів, які ототожнюють появу у Романівці ліцею академічного профілю із поверненням до колгоспного ладу, так і на пасивних громадян, які займали очікувальну позицію із одвічним сподіванням на «якось воно буде».

Бо насправді у ситуації із профільним ліцеєм академічного типу у Романівській громаді треба опиратися і зважати на реальний потенціал, шукати можливі компроміси і вчитися у тих, хто вже впроваджував подібні проекти у житті. Прикладом для Романова могла би бути ситуація зі створенням аналогічного закладу (академічного) у дружній до нас громаді польського Кольбушово, де ліцей розташований більше як за десяток кілометрів від адміністративного центру громади. І що з того? Розташований і успішно працює. Ось і нам би так! А ми все про ферму і про колгосп.

Низка негайних і потрібних рішень зумовила позачерговість сесії

10 липня 2025 року у Житомирі було скликано позачергову, 27-у, сесію Житомирської обласної ради.

Серед питань, на які депутати відповісти не дали, залишилося лише єдине – чому сесію скликали у позачерговому порядку. Адже усі винесені на розгляд депутатів питання були належним чином вивчені, розглянуті на засіданнях профільних комісій. У ході проведення сесії у залі не виринали і не виникало жодної дискусії, суперечки, що також свідчило про достатню підготовку усіх запропонованих проєктів рішень.

Втім, сесія розглядала низку важливих питань, які потребували згадженості депутатських голосувань задля ухвалення належних рішень. Адже той пікет під стінами Житомирської обласної ради, який організували представники Бердичівської міської громади, обстоював наче й правомірну і справедливую вимогу – не допустити закриття Бердичівського спортивного ліцею.

Історія із його закриттям триває вже декілька місяців, а суть проблеми полягає у тому, що батьки спортсменів-ліцейців і педагогічний колектив навчального закладу не згодні із тим, що на місці спортивного ліцею має працювати військовий ліцей, який працюватиме у єдиному навчальному комплексі із Житомирським військовим інститутом ім. С. П. Корольова. Потреба у створенні військових ліцейів (так само, як і інших військових навчальних закладів) в Україні усім зрозуміла, оскільки йдеться про створення у нашій державі високопрофесійної армії. Щодо спортивного ліцею, який державі і нації також конче потрібен, то ліцейці із Бердичева, хто має гарні спортивні здобутки і прагне вдосконалювати свою майстерність, матимуть можливість продовжувати навчання у Житомирському спортивному ліцеї, де створено чудову навчальну базу, є належний і по-сучасному

облаштований гуртожиток. Питання про передачу приміщення та навчальної бази спортивного ліцею у Бердичеві у державну власність було належним чином обговорене, і сесія ухвалила-таки відповідне рішення. Відомо також, що на базі спортивного ліцею Міністерство оборони України планує створити ліцей військового профілю. Безумовно, депутатка із Бердичева Н. А. Онуфрієнко висловила стосовно підсумків голосування «ліцейного» питання свою незгоду, однак логіка сесійного рішення була усім зрозумілою – ворог нікуди не дівається, а чинити гідний спротив країні-агресору може тільки гарно підготовлена держава і нація. Ну а щодо педагогів спортивного ліцею, то абсолютна більшість із них будуть працевлаштовані у стінах новоствореного закладу.

Ще одне питання, яке заслужило і було удостоєне особливої уваги депутатського загалу, стосувалося створення на Житомирщині комунального закладу «Житомирський обласний центр підготовки громадян до національного спротиву Житомирської обласної ради». Про те, чим саме займатимуться його працівники, наша газета розповідала у своєму попередньому виході, а створений згідно з рішенням 27-ї сесії обласної ради Центр підготовки громадян до національного спротиву став 17-м

комунальним закладом, які вже створені у більшості областей України. Під час сесії депутати погодили призначення директором щойно створеного центру Олега Держанівського, який розпочинав свою життєву біографію як військовий, служив на посадах від командира взводу до командира артилерійського дивізіону. Потім, вже після демобілізації із ЗСУ, Олег Антонович служив у органах ДСНС, де проявив себе із найліпшого боку, зокрема якраз у непростий період боротьби пожежних Житомирщини із літнім спалахом лісових пожеж у 2020-му році.

Надалі депутати Житомирської обласної ради ухвалили низку важливих рішень щодо майнових питань, підготували приміщення і майнові комплекси до приватизації через проведення аукціонів та звернулися до Кабінету Міністрів України, Міністерства культури та інформаційної політики, а також профільного комітету Верховної Ради щодо відновлення будівлі та збереження колекції Кмитівського музею образотворчого мистецтва імені Йосипа Буханчука. Необхідність такого звернення пояснювалася наслідками надзвичайної події, яка сталася у селі Березина 2 липня поточного року, коли вибухова хвиля спричинила руйнації у приміщенні вищезгаданого музею.

«У Литві нас по-справжньому поважають і готові й надалі допомагати»

Віктор Радчук

У складі делегації Романівської селищної ради, яка зовсім нещодавно відвідала свято міста Моле-тай – побратима Романова у Литві, були учасники гурту «ТріоФольк».

Гурт відомий участю у кількох регіональних фестивалів на території Житомирщини та Київщини, а його учасники співають маловідомих або ж і зовсім забутих, а колись поширених у наших краях народних пісень. «ТріоФольк» вирушило до Литви у своєму звичному складі: Альона Лободзінська, Ірина Мілінчук та Інна Іванюк. А про враження від поїздки ми попросили розповісти якраз-таки А. Ф. Лободзінську, оскільки на те була досить вагома причина: Альона Федорівна вже й раніше була у місті Моле-тай і сьогодні може порівнювати свою розповідь, порівнюючи те, що романівчани побачили у Моле-таї і Литві сьогодні, із тим, що і як було у Литві, наприклад, вісім років тому.

– Сподіваюся передати словами те, що побачила та відчула упродовж отих двох днів нашого перебування в гостях у наших друзів-побратимів, хоча слів вочевидь буде малувато, – каже Альона Лободзінська. – Треба відчувати душею, чимось невимовним, душевно трепетним відчуттям, як насправді тепло, щиро і сердечно ставляться литовці

до нас сьогодні й тепер. Так, мушу обов'язково зауважити, що порівняно із колишніми моїми враженнями про Литву зміни там відбулися величезні. Литовці стали справжніми європейцями. І річ не лише у тому, що європейські інвестиції буквально перетворили Литву із радянської Прибалтики у країну найсучаснішої цивілізації. Це відчувається не лише на побутовому рівні, на рівні сервісу у транспорті та тієї інфраструктурі, яка оснащує нинішнє життя литовців. І до нас, до українців, у Моле-таї ставлення також дуже змінилося. Навіть важко збагнути, звідкіля той пієтет і глибоко вкорінена повага до українців як народу, що стоїть на обороні своєї землі, своєї волі і незалежності. Для литовців свобода та незалежність важать дуже багато, якщо взагалі ці категорії чимось можна вимірювати. Ось чому нинішня солідарність між нашими народами має не просто певний формат чи стандарт надто тісних і довірливих зв'язків

чи контактів. Тут щось інше, засноване на спільному відчутті тих випробувань, які довелось відчувати обом народам. Литовці вочевидь розуміють небезпеку, яку становить для неї розташований по сусідству «руській мір», але Литва як держава розуміє і усвідомлює свої переваги від членства у Євросоюзі і НАТО. Хто б там чогось не казав про слабкість атлантичної солідарності, але вона є, і кремлівське опудало на це дуже зважає. Натомість литовці прекерасно розуміють, наскільки складною залишається ситуація, у якій перебуваємо ми, українці. Водночас вони ж визнають, що бачать, як швидко, іноді карколомно і калейдоскопічно відбуваються зміни у головах та умах українців, які усвідомили хижачку суть зайди-москаля саме тепер, коли болотні потвори ведуть проти українців війну на знищення.

– Під час відвідин Моле-таї нам пощастило побувати у Вільнюсі, куди нас запросив депутат Сейму Литви, – про-

довжує свою розповідь після поїздки до Литви Альона Лободзінська. – Вільнюс справляє дуже дивовижне враження повсюдною присутністю на державних чи урядових установах величезних українських прапорів. Депутати Сейму, дізнавшись про делегацію із Житомирщини, тепло нас привітали. Відчувалося і чомусь більше вірилося, що нас не полишили у біді і що допомога обов'язково буде. Хоча б тому, що друзів, щирих і доброзичливих людей нам довелося зустріти доволі багато.

– Стосовно наших виступів на святкових урочистостях у місті Моле-тай. Також може і хочу зауважити, що наш виступ сприймався із особливою увагою величезної аудиторії, бо на свято міста у Моле-таї збирається ледь не вся міська громада. Дві, а може й три тисячі людей стали глядачами величезного концерту, приуроченому до Дня народження міста Моле-тай. Люди щиро раді святковому дійству, а ще більше – можливості поспілкуватися із друзями, сусідами, колегами по роботі, навіть давніми чи колишніми. Наш місцевий фестиваль «ЕтноВир на Виспі» чимось нагадує свято у Литві, але все одно відчуття і присутність війни не полишають нас ні на мить. Дасть Бог нам сил і розуму вистояти у протистоянні із агресором, а встати на ноги і відродити, а ще краще максимально посилити наш економічний потенціал нам обов'язково допоможуть. Ми на власні очі, своїми серцями відчули, що нас поважають, що у нас вірять і з нами хочуть жити в мирі і злагоді. Звісно ж по-добросусідськи.

Юних романівчан чекає відпочинок «між зірками та озерами»

Наталка Рисіч

У неділю, 20 липня 2025 року, двадцять підлітків із Романова у супроводі двох педагогів вирушають у подорож до Литви.

Із 21 по 31 липня там триватиме оздоровчо-відпочинковий проєкт для дітей із Романівської громади, який носить символічну назву «Між зірками та озерами». Литовська сторона бере на себе абсолютну більшість витрат і клопотів стосовно забезпечення відпочинку і реабілітації дітей із України. Керівництво Романівської селищної ради, згідно з умовами угоди про практичне втілення проєкту «Між зірками та озерами», має забезпечити транспортування делегації із двох десятків підлітків і двох педагогів до кордону України із Польщею. Далі наших дітей зустрічатимуть наші литовські друзі, які доставлять романівську делегацію до муніципалітету міста Моле-тай. Там, власне, й буде проходити десятиденне оздоровлення українців. Про те, якою насправді видалася подорож юних романівчан до Литви, хто із дітей, яких спорядила Романівська громада, висловить свої враження про відпочинок «між зірками та озерами», ми маємо намір розповісти вже після завершення проєкту і після повернення романівської делегації додому. Це вже – у серпні!

Перше коло – позаду! На обрії – нове чемпіонство

Віктор Єрофєєв

Що б там хто не казав, а футбол є футбол, і увага до нього ніколи не згасає.

Скажемо більше – у тих селах, містах, громадах, які мають свої футбольні клуби чи команди, суспільне життя набагато цікавіше, жвавіше і різноманітніше. Футбольні і навіолофутбольні пристрасті є дуже важливим атрибутом суспільної психології, а якщо простіше – улюбленою темою для обговорення. Тому якраз у цьому напрямі розвиватиметься і наша розпо-

відь про фініш першого кола чергового і цьогорічного чемпіонату Житомирської області з футболу.

Отже, минулої суботи, 12 липня 2025 року, пройшов заключний, восьмий, тур чемпіонату Житомирщини з футболу, який особливими сенсаціями чи сюрпризами позначений не був, однак подарував дуже потужний середньостатистичний показник результативності команд у чотирьох матчах восьмого туру. Погодьтеся, 5,2 гола в середньому за матч – це досить потужний показник результативності команд, які грають у COMSPEC-чемпіонаті Житомирщини. Він ще раз засвідчує цікавий висновок про те, що будь-хто із глядачів тих міст і сіл, команди яких беруть участь у нинішньому чемпіонаті, може побачити багато цікавих епізодів під час відвідин матчів безпосередньо на стадіоні.

12 липня лідер цьогорічного чемпіонату Житомирщини з футболу романівський ФК «VIVAD» грав у гостях із овруцьким «Поліссям». Безумовно, команди виконують дещо відмінні турнірні завдання, однак головним очікуванням від цього матчу мав стати впертий опір овруцьких спортсменів атакуючому потенціалу чемпіонів Житомирщини. Оразу зауважимо, що із опором у овручан не вийшло. Вже на першій хвилині гри головний голеадор «VIVADy» І. Поліщук забиває найшвидший у ході нинішнього чемпіонату гол у ворота «Полісся». Далі – ще одна цікавинка: на 7-й хвилині господарі стадіону забивають м'яч у відповідь на агресивно-атакувальний початок від гостей. Але ще за 8 хвилин Р. Мазуренко подвоює рахунок голів, забитих романівською командою. Ще

за 15 хвилин все той же І. Поліщук забиває у ворота господарів стадіону вже третій м'яч. Ну а далі, як кажуть, пішло-поїхало: на 38-й хвилині у воротах господарів розписується Ігор Яцковець, ще за хвилину знову настала черга Романа Мазуренка, і рахунок став 5:1 на користь гостей. З таким рахунком команди пішли на перерву. Вже у другому таймі двічі господарям забивав Ілля Поліщук, а один автогол на свій рахунок записав захисник овручан В. Барановський. Підсумковий результат – 8:1 на користь лідера чемпіонату, який лише зміцнив свої лідерські позиції, посідаючи першу сходинку турнірної таблиці із 21-им турнірним очком. На другому місці після перемоги над футболістами із Гладковичів йде команда із Бердичева, яка має 18 турнірних очок. А третю сходинку зараз посідає СК «Коростень/Агро-Нива», який без особливих проблем переіграв ФК «Станишівку» (рахунок 3:0) і має 15 турнірних очок. Ситуація у турнірній таблиці може певним чином змінитися, оскільки ФК «VIVAD» має у запасі гру, дату проведення перенесено на так званий резервний день, визначений на 19 липня. Цього ж дня також перенесений матч проведе ще одна команда – СК «Коростень/Агро-Нива». І романівчани, і коростенці мають гарні шанси виграти пропущені ігри і додати до своїх активів у турнірній таблиці ще по 3 турнірних очки. Але то вже станеться після 19 липня. Поки що можна стверджувати, що лідером за підсумками першого кола чемпіонату залишається ФК «VIVAD». Перевага у шість очок (якщо романівчани переможуть 19 липня) дозволить підопічним тренера Віктора Чорного бути

очевидними фаворитами упродовж всього другого кола чемпіонату області. Дехто із вболівальників вже сьогодні пророкує чемпіонство романівського клубу. Адже на такому короткому турнірному відрізку (всього вісім ігор) навряд чи хтось із суперників зможе кинути виклик романівчанам. Тим паче, що ігри із СК «Коростень/Агро-Нива», а також із ФК «Станишівка» (який періодично налаштовується на запеклу і вперту боротьбу проти лідерів) романівський клуб у ході другого кола проведе вдома. Але ж, повертаючись до початку нашого матеріалу, зауважимо, що у футболі буває всього. Тому прогнозувати зарано, але сподіватися, мріяти або ще якось підтримувати свою команду ніхто нікому не забороняє.

У Романові, поряд із новинами футбольного чемпіонату Житомирщини, ведуться розмови про участь і можливу перспективу такої участі команди ФК «VIVAD» у першості України серед команд-аматорів. За традицією такий чемпіонат, що проводиться за формулою «осінь-весна», стартує наприкінці серпня чи на початку вересня, і команді «VIVAD» (в разі заявки на ці змагання) доведеться грати на два фронти: фінішувати у першості області і стартувати на початку чемпіонату України. Втім, це не перша така ситуація, бо фактично вже два роки поспіль, коли «VIVAD» грає у першості України, його гравцям доводиться дуже нелегко. Але для вболівальників це означатиме, що кількість цікавих, захоплюючих матчів на стадіоні Романівської ДЮСШ на фініші літа та упродовж всієї футбольної осені 2025 року лише збільшася.

У нашому музеї – виставка. Чому б не відвідати?

Цей захід можна вважати звичайним і хрестоматійно звичним у роботі будь-якого краєзнавчого музею.

Однак у Мирополі виставка місцевого художника Віктора Ткачука є визначною подією як для жителів селища, так і для самого майстра живописця. Виставка В. В. Ткачука розпочала свою роботу із 12 липня і діятиме до кінця липня 2025 року.

Віктор Васильович Ткачук, якого у Мирополі усі й давно добре знають, захопився живописом порівняно недавно, лише у 2022 році. Проте накопичений життєвий досвід, помножений на бажання працювати і творити (а це не що інше, як талант), допомагають Віктору Ткачуку постійно вдосконалювати свою майстерність і приємно дивувати земляків – односельчан, а нині, коли виставка художника-аматора поселилася у місцевому краєзнавчому музеї, творіння рук і пензля Віктора Ткачука побачить кожен відвідувач цього комунального закладу.

У день відкриття своєї персональної виставки Віктор Ткачук люб'язно погодився провести виставку-огляд своїх картин у стінах музею. Вийшло

цікаво і гарно, тим паче, що подібний приклад пропаганди досягнень і творчих здобутків талановитих земляків має послужити стимулом для багатьох миропільчан не тільки творити і примножувати витвори мистецтва, виробити народних ремесел чи то навіть оригінальних занять, але й знайомити з ними своїх земляків-односельців.

Щодо виставленої експозиції Віктора Ткачука, то вона налічує понад 20 полотен, які здебільшого відображають бачення автором рідних краєвидів. Також представлене ще одне захоплення Віктора Васильовича – моделі кораблів та човнів, що майстерно вмонтовані в скляні пляшки.

Усі, хто має бажання надихнутися мистецтвом земляка, поринути в атмосферу краси і затишку,

хто хоче побачити і відчути людську досконалість, можуть відвідати виставку, зателефонувавши за номером: 0671613096 (Ірина).

І пам'ятаємо, що відвідини музею – подія урочиста, для когось знакова і для всіх патріотів свого краю ще й обов'язкова. Адже можна зрозуміти жителя селища Миропіль, який не зміг відвідати Дрезденську галерею чи будинок Ханенків у Києві, можна навіть відкласти на потім відвідини прекрасного музею космонавтики і космічної техніки у Житомирі, але зволікати із походом до музею свого селища точно не годиться. Якомога швидше, без зволікань і аргументів на кшталт «якось потім» збирайтесь і приходьте! Відчуйте красу, побачте людську досконалість і відчуйте силу та бажання робити світ кращим!

Відпочинок і тренування можна успішно суміщати

Віктор Єрофєєв

Усім відомо, що літні канікули – це найкращий час для відпочинку.

Однак для спортсмена відпочинок найчастіше суміщений із підготовкою до наступних стартів, до змагань, причому дуже відповідальних. Члени команди «Оптиміст» із Романівського ліцею № 1 Аліна Рацюк, Дарина Хом'як, Іван Кусківський, Михайло Кравець, Олександра Драган, Ольга Глазунова, які вже мають перемоги та здобули призові місця у ході обласних змагань зі спортивного туризму, із 2-го по 10-е липня 2025 року піднімалися на Карпатські вершини. Юні романівчани на чолі зі своїм наставником і тренером Віктором Бовсунівським здолали гору Гембу – одну із найвищих вершин гірського масиву полонини Боржава. Далі маршрут «оптимістів» із Романова передбачав підйом на Великий Верх – вершину хребта полонини Боржава. Потім був водоспад Шипіт, дводенна таборова стоянка на горі Ряпецька, де наші земляки зустрічали і проводжали схід та захід сонця.

Цікаво, що місцеві старожили розповідали про дивовижну річ: виявляється, схід і захід головного світила нашої планети тут можна побачити упродовж двох днів дуже рідко – всього раз на 10 років. Потім була екскурсія до знаменитого замку Паланок. Словом, програма подорожі до Карпат була винятково напруженою, а тому вимагала концентрації сил, вміння швидко відпочити і відновити сили для подальшого руху вперед. Звісно, «оптимісти» неабияк втомились, тим паче, що наймолодша учасниця зі складу команди тільки-тільки закінчила навчатися у третьому класі. І вже долала вершини Карпат! Однак втома та фізичні навантаження під час карпатського рейду швидко

забуваються. А пам'ять про побачене, відчуття гірських просторів залишається у юних спортсменів надовго.

Ну а вже нинішній тиждень стане порою дуже відповідальних стартів у ході проведення учнівського чемпіонату України зі спортивного туризму, який проходить у ці дні у лісовому масиві поблизу села Дениші. Тож карпатська подорож стала для спортивних туристів із Романова не лише місцем відпочинку, але й передовсім виконувала роль спортивно-тренувального збору напередодні відповідального старту. Про детальний перебіг змагань у Денишах та про підсумки учнівського чемпіонату України зі спортивного туризму ми обов'язково розповімо трохи згодом.

Сезон ягід та фруктів: користь і рекомендації до вживання

Літо – час, коли можна зміцнити своє здоров'я.

Саме зараз сезон більшості фруктів і ягід, які так корисні для нашого здоров'я. Можна смакувати тільки ними або ж додавати до страв й урізноманітнити своє меню. Наприклад, додати до сирників чорниці, до каші – малину.

Більшість літніх фруктів є антиоксидантами, в них багато вітамінів та інших корисних речовин.

Які фрукти і ягоди варто мати на своєму столі влітку

- **АБРИКОСИ** багаті на бета-каротин – провітамін А. Цей антиоксидант позитивно впливає на наш зір і може захищати шкіру від запалення. Одна порція, розміром як чашка, абрикосів без кісточок містить 3 г рослинних волокон та 50% від рекомендованої добової норми вітаміну А, 26% вітаміну С і 17% вітаміну Е.

- **ЧОРНИЦІ** – це один із засобів для профілактики погіршення зору, захисту судин від атеросклерозу та джерело вітамінів. Порція чорниці містить 4 г рослинних волокон, 32% від добової норми вітаміну С, 18% вітаміну Е.

- **ОЖИНА** має протизапальні властивості. Синій пігмент з групи флавоноїдів позитивно впливає на серцево-судинну

систему. Порція ожини містить 6,3 г рослинного волокна, 27% від добової норми фолієвої кислоти, 50% вітаміну С, 13% вітаміну Е і 10% магнію.

- **МАЛИНА** багата вітамінами. Чашка малини містить 5 г рослинного волокна, 18% добової норми фолієвої кислоти і 51% вітаміну С. Крім того, малина містить елагову кислоту, що має не лише сильну антиоксидантну, а і протизапальну дію.

- **ПЕРСИКИ ТА НЕКТАРИНИ** мають антиоксидантну дію. Також є дані про позитивний вплив кераміду, який міститься в персиках, на шкіру людини. Порція шматочків нектарина або

персика містить 2 г волокна, 13% від добової норми вітаміну А, 10% вітаміну В-3, 12% вітаміну С і 15% вітаміну Е.

- **ВИШНЯ І ЧЕРЕШНЯ**. Рослини подібні, їхні плоди мають багато спільного. Вітамінно-мінеральний склад вишні багатший, а цукру вдвічі менше, ніж у черешні. У вишні та черешні присутні макро- і мікроелементи: калій, кальцій, залізо, магній, кремній та інші, а також харчові рослинні волокна: пектини, клітковина, а це 5-8% від денної норми в 100 г ягід. Плоди вишні, особливо терпкі кислоти сорти, містять мелатонін – гормон, який покращує сон, має антидепресивну дію.

Поради щодо вживання фруктів та ягід влітку:

- споживайте свіжі ягоди. Намагайтеся споживати ягоди у свіжому вигляді, оскільки вони містять найбільшу кількість поживних речовин;
- додавайте до різноманітних страв. Додавайте ягоди до салатів, каш, йогурту чи використовуйте для приготування морсів та компотів;
- ягоди можна заморожувати, щоб зберегти їхні корисні властивості та насолоджуватись ними протягом усього року;

• застосовуйте ягоди як перекуси. Вони чудово підходять як здоровий перекус між прийомами їжі;

• зберігайте належним чином. Ягоди краще зберігати у холодильнику та використовувати протягом 2-3 днів, щоб запобігти псуванню;

• поєднуйте ягоди з жирами. Це потрібно для поглинання в кишківнику жиророзчинних вітамінів (Е, А), що містяться в ягодах;

• їжте ягоди разом з насінням та шкірками. Саме цілі ягоди та фрукти є найбільш корисними. У шкірках багато важливих сполук – антоціанів, м'якоть насіння багата на клітковину, а насіння запобігає закрепам;

• не можна ковтати і розжовувати кісточки вишні, черешні чи сливи. Вони містять речовину амігдалін, що перетворюється на отруйний ціанід.

Обов'язково додавайте фрукти і ягоди у свій раціон щодня. Якщо у вас є певні протипокази до їхнього вживання, обов'язково звертайтеся до лікаря, який порадить, які фрукти та ягоди вам краще обрати.

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Здоровий відпочинок: профілактика хвороб у відпустці

Готуючись до очікуваного відпочинку, важливо подбати не лише про квитки та місця в готелі, а й про своє здоров'я.

Розповідаємо, про що треба подбати перед відпусткою і на місці, щоб забезпечити собі здоровий відпочинок:

• Дізнайтеся про можливі інфекційні ризики, притаманні для цього регіону. Перед відпусткою ознайомтеся з базовою інформацією щодо санітарно-епідеміологічної ситуації в країні на сайті МЗС.

• Уточніть у свого лікаря, чи не потрібно зробити додаткові щеплення. Подбайте про медичне страхування – воно може допомогти у критичній ситуації. Намагайтеся також уникати хворих людей, прибувши до нової країни.

• Подбайте про аптечку. Перелік необхідних медикаментів залежить не лише від стану вашого здоров'я, а й від санітарно-епідеміологічної ситуації в країні чи регіоні, куди їдете. Візьміть із собою знеболювальні, антисептик та засіб для захисту від сонця.

• Пийте лише воду в пляшках. Якщо такої можливості немає, воду потрібно кип'ятити.

• Не ковтайте воду в басейні. Опитування Американської ради з питань якості води та здоров'я свідчить, що більш ніж половина людей не приймають душ перед тим, як зайти в басейн. Кожен четвертий

зізнався, що хоч раз ходив в туалет, не виходячи з басейну. 17% опитаних визнали, що діарея не зупинить їх від користування басейном.

• Не ігноруйте правила. Уважно читайте попереджувальні таблички, дотримуйтеся законів і правил – вони можуть вберегти вас, наприклад, від отруйних павуків чи змій.

• Тримайтеся на відстані від тварин, особливо диких. Не годуйте їх із рук. Якщо вас вкусила дика тварина, негайно зверніться по медичну допомогу.

• Подбайте про захист від комах, змій та кліщів. Плануючи відпочинок на природі, обирайте одяг, який максимально закриває тіло.

• Не робіть татуювання, манікюр та інші салонні послуги у закладах, які не викликають довіри. Краще утриматися від нового манікюру, але не наражати себе на небезпеку. Через кров передаються небезпечні хвороби: ВІЛ, гепатит В та С. Вони передаються також статевим шляхом, тому варто пам'ятати про контрацепцію.

• Дбайте про гігієну. Якщо не впевнені в якості прибирання в готелі, продезінфікуйте вимикачі та ручки дверей. Пульти від телевізора краще відразу помістити в поліетиленовий пакет. Не забувайте регулярно мити руки та дезінфікувати свій мобільний телефон.

• Чистіть овочі та фрукти. Їх краще не лише мити, а й чистити, якщо маєте найменші сумніви щодо якості води.

• Уникайте вуличної їжі. Будьте обережні з вуличною їжею, особливо з морепродуктами. Наприклад рифова риба може містити сигуатоксин (токсин деяких водоростей, які живуть біля рифів і якими харчується риба). Уникайте також страв із недостатньою термічною обробкою – стейк з кров'ю, яйця-пашот, шашлик.

• Підготуйтеся до порушень біоритмів, спричинених зміною часових поясів або джетлагу. Джетлаг є нормальною реакцією нашого організму на різку зміну часового поясу, але до цього стану можна підготуватися, щоб він швидше минув. Перед перельотом варто достатньо відпочивати, почати поступово підлаштовуватися під новий режим.

Пам'ятайте: проведення профілактичних заходів є запорукою вашого безпечного відпочинку!

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Гороскоп на тиждень 16 липня - 22 липня

ОВЕН

Період внутрішніх конфліктів: хочеться діяти, але обставини гальмують. Краще перегляньте старі стратегії та не піддавайтеся на провокації.

ТЕЛЕЦЬ

Важливо переглянути плани і старі контакти – напевно, є те, що потребує доопрацювання та переосмислення. Сімейні питання – у фокусі уваги.

БЛИЗНЮКИ

На вас чекає повернення до тем любові, краси, натхнення. Обережно з фінансами: старі зобов'язання можуть нагадати про себе.

РАК

Фінансові та емоційні теми переplitаються. Можливе повернення до старих витрат або зобов'язань. Не звальюйте на себе чужі борги.

ЛЕВ

Багато енергії, але куди її направити, не завжди зрозуміло. Саме час приділити увагу думкам та почуттям, яких ви уникали.

ДІВА

Ви відчуваєте, що багато чого відбувається за лаштунками, а вас, на жаль, не присвячують в нюанси. Тим не менше не варто переживати з цього приводу.

ТЕРЕЗИ

Ваш фокус уваги розвертається усередину. Тиждень підходить для перегляду планів, навичок. Соціальні зв'язки активні, але не всі із них щирі.

СКОРПІОН

Це час перегляду кар'єрних рішень та взаємин із грошима. Можливо, ваші підходи застаріли і потрібно вивчати щось нове.

СТРІЛЕЦЬ

Перегляньте старі ідеї, поверніться до незавершених курсів чи поїздки. Не сперечайтесь з авторитетами, особливо якщо відчуваєте внутрішній протест.

КОЗОРИГ

Це тиждень глибокого самоаналізу, але й можливих зовнішніх іспитів. Люди та обставини можуть перевіряти ваші межі.

ВОДОЛІЙ

Цей тиждень, як м'яке дзеркало: ви бачите себе в інших. Взаємини – у фокусі. Будьте обережними у стосунках.

РИБИ

Ви можете відчувати чужі стани майже фізично. Намагайтеся більше відпочивати, фільтруйте інформацію та людей навколо.

Джерело: TCH

Смачного!

Яблучний пиріг на сметані

Інгредієнти: 3 яйця, 200 г цукру, 300 г сметани, 50 г м'якого масла (для тіста), 20 г масла (для змащування форми), 250 г пшеничного борошна, дрібка солі, 1 ч. л. розпушувача, 2 яблука, 1 ч. л. кориці, 1 ст. л. цукрової пудри для подачі.

- У миску додайте 3 яйця, 200 г цукру, 300 г сметани та 50 г м'якого масла. Вінчиком змішайте інгредієнти до однорідності.
- Додайте до рідких інгредієнтів 250 г просіяного борошна з розпушувачем та дрібкою солі, обережно перемішайте масу силіконовою лопаткою, щоб в тісті не залишилося грудочок.
- Помийте та почистьте 2 яблука, видаліть сім'яну коробочку та наріжте плоди тонкими скибками. Форму для випікання застеліть пергаментним папером та змастіть маслом. Вилийте тісто у форму.
- Зверху викладіть шматочки яблук та присипте пиріг 1 ч. л. кориці.

- Випікайте у розігрітій до 180 градусів духовці 50 хв.
- Перед подачею за бажанням присипте пиріг 1 ст. л. цукрової пудри.

Мариновані сливи до м'яса

Інгредієнти: 5 кг слив, 4 л води, 2 кг цукру, 3 ст. л. солі, 10 зубчиків часнику, 100 г кореня імбиру (або 10 ч. л. сушеного імбиру), 260 мл яблучного оцту 6 %, 30 горошин чорного перцю, 30 горошин духмяного перцю, 2 пучки м'яти.

- Сливи переберіть та ретельно помийте. Зубочисткою зробіть по 2-3 проколи у кожній сливі.
- Викладіть плоди у велику каструлю, залийте приблизно 4 л чистої води, щоб вона покрила сливи. Додайте 2 кг цукру, 3 ст. л. солі та приблизно по 30 горошин чорного та духмяного перцю. Доведіть воду до кипіння та проваріть сливи зі спеціями 10 хв.
- Додайте до слив 10 розчавлених зубчиків часнику, натертий або дрібно порізаний корінь імбиру, подрібнену м'яту та 260 мл яблучного оцту. Проваріть ще 2 хв.

- Викладіть сливи в стерилізовані банки та закрийте стерилізованими кришками.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Липневий догляд за полуницею: закладаємо фундамент для солодкого врожаю наступного року

Садівники зазначають, що грамотний догляд за полуницею після плодоношення дасть змогу отримати великий врожай великих солодких ягід у наступному сезоні.

Це пов'язано з тим, що саме в липні-серпні (залежно від сорту та регіону) на кущах полуниці відбувається формування плодівих бруньок для майбутнього врожаю. Енергія, яку рослина отримує після збору ягід, має бути спрямована не на виснажливе дозрівання плодів чи неконтрольоване нарощування вусів/листя, а саме на закладання цих бруньок та накопичення поживних речовин у кореневій системі. Тому правильний догляд у цей період – це пряма інвестиція у кількість та якість ягід наступного року.

Потрібно зосередитися на таких роботах:

- прополювання і розпушування;
- полив;
- обрізка полуниці (видалення листя і вусів);
- підживлення;
- обробка проти шкідників;
- пересадка.

ПРОПОЛЮВАННЯ ГРЯДОК ІЗ ПОЛУНИЦЕЮ І ПІДГОРТАННЯ

Після збору ягід потрібно прополоти грядки. Прополювання важливо провести якомога швидше після збору останніх ягід, оскільки бур'яни активно конкурують з полуницею за воду, світло та поживні речовини, які зараз вкрай необхідні рослині для відновлення та формування майбутніх бруньок. Негайне видалення бур'янів звільняє ресурси для полуниці.

Деякі бур'яни мають велику кореневу систему, яка заважає корінню полуниці розростатися. У результаті кущі погано ростуть, стають більш беззахисними перед хворобами і шкідниками.

Якщо полуничні грядки були замульчовані, стару мульчу прибирають, оскільки під нею часто поселяються шкідники.

Після прополювання кущі поливають і підгортають. Також потрібно розпушити землю в міжряддях. Підгортання полуниці в липні допомагає підтримати кореневу систему, особливо якщо вона оголилася, та стимулює утворення додаткових коренів на підгорнутій частині стебла. Це робить кущ більш стійким та забезпечує краще надходження поживних речовин. Підгортайте обережно, насапуючи землю до основи куща, але не засипайте саму верхівку (сердечко), звідки росте нове листя, інакше рослина може загнити.

ПОЛИВ ПОЛУНИЦІ В ЛИПНІ

Регулярному поливу полуниці потрібно приділити особливу увагу. Він важливий не тільки, коли йде дозрівання останніх ягід, а й після збору врожаю. Недостатній полив у липні може призвести до формування меншої кількості плодівих бруньок, що прямо позначиться на врожаї наступного року.

У спеку полуницю в липні потрібно поливати двічі-тричі на тиждень. У дощову і похмуру погоду полив припиняють. Орієнтуйтеся не лише на графік, але й на стан ґрунту: перевірте вологість на глибині 5-7 см. Якщо там сухо, потрібен полив. Намагайтеся поливати під корінь або використовувати крапельне зрошення, щоб уникнути потрапляння води на листя, що зменшує ризик грибкових захворювань.

Зрозуміти, що кущам не вистачає вологи, можна за листям. Воно стає м'яким, починає жовтіти і підсихати по краях. Поява таких ознак на листі свідчить про сильний дефіцит вологи, який вже негативно вплинув на рослину. Краще не допускати такого стану і підтримувати ґрунт помірно вологим постійно.

ОБРІЗКА ЛИСТЯ І ВУСІВ

Обрізка листя спрямована на омолодження куща та покращення провітрювання посадок, що є профілактикою захворювань. Видаляйте всі вуси та листя з ознаками хвороб (плями, наліт) та шкідників, а також старе листя, яке вже почало червоніти або висихати, оскільки воно вже не функціональне, а лише забирає сили у рослини. Не бійтеся видалити значну частину листя, якщо воно нездорове; здорове молоде листя швидко відросте.

Першу обрізку краще провести приблизно через 2-4 дні після збору врожаю, в прохолодну похмуру погоду. Видаляти вуса і листя полуниці потрібно обережно, щоб не пошкодити нове листя і ущільнену основу куща.

Зручно використовувати секатор або садові ножиці. Якщо на якихось кущах є ознаки хвороби, то дезінфікувати інструмент потрібно після кожної такої рослини. Зрізане листя і вуса полуниці утилізують. Як і стару мульчу, зрізане листя та вуса, особливо якщо вони були уражені хворобами чи шкідниками, не можна залишати на грядці чи закладати у звичайний компост. Їх потрібно спалити або закопати глибоко за межами ділянки, щоб знищити джерело інфекції.

Закінчення – у наступному номері.

Джерело: Ukr.Media

16 липня середа	17 липня четвер	18 липня п'ятниця	19 липня субота	20 липня неділя	21 липня понеділок	22 липня вівторок
+ 16° + 25°	+ 16° + 21°	+ 13° + 22°	+ 14° + 19°	+ 15° + 26°	+ 16° + 27°	+ 17° + 28°
737 ТИСК, ММ	736 ТИСК, ММ	737 ТИСК, ММ	736 ТИСК, ММ	737 ТИСК, ММ	738 ТИСК, ММ	737 ТИСК, ММ

14 ЛИПНЯ

СВІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДЗНАЧИЛА

ЗАВІДУВАЧ СЕКТОРУ РОМАНІВСЬКОГО БЮРО ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ,
ПАСЕНКО ЖАННА ІВАНІВНА!

ПРИЙМІТЬ ВІД ДУШІ НАШІ ЩІРІ ВІТАННЯ,
ХАЙ ЗБУДУТЬСЯ ВСІ ВАШІ ПЛАНИ Й БАЖАННЯ!
ЖИТТЯ ХАЙ ДАРУЄ ЧУДОВІ ПРЕЗЕНТИ,
ЯСКРАВІ ЕМОЦІЇ, ЩАСТЯ МОМЕНТИ.
ЩОБ ЛИХО ДО ХАТИ ДОРОГУ НЕ ЗНАЛО,
А ДОЛЯ ВАМ РАДІСТЬ ЗАВЖДИ ДАРУВАЛА!

16 ЛИПНЯ

СВІЙ ЮВІЛЕЙ СВЯТКУЄ

КОНДРАТЮК НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА!

БАЖАЮ ВАМ КВІТІВ ТА МИРНОГО НЕБА,
ГРОШЕЙ ТА ЗДОРОВ'Я ЩЕ БІЛЬШЕ, НІЖ ТРЕБА.
ХАЙ ДОЛЯ ВАМ ЩАСТЯ БАГАТО ДАЄ,
ЗОЗУЛЯ СТО РОКІВ ЖИТТЯ НАКУЄ.

ХАЙ СПРАВДЯТЬСЯ МРІЇ, ЗДІЙСНЯТЬСЯ ДИВА,
ХАЙ КРУГОМ ВІД СМІХУ ІДЕ ГОЛОВА,
ДОСТАТКУ — У БУДНІ, В СВЯТА — ПОДАРУНКІВ,
ГАРНИХ ПОДІЙ, ДОБРОТИ, ПОЦІЛУНКІВ!

20.ua

ДОВІДКА, СТВОРЕНА ЗА ВАШИМИ ВІДГУКАМИ

РЕКЛАМА

КУРСИ ВОДІІВ
ВІД ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ»

Категорії, які можна відкрити
A1, A, B1, B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE

Романівка	067-410-12-15
Романів	067-799-04-27
Миропіль	067-895-10-86
Любар	096-565-26-15
Чуднів	097-992-61-48
Житомир	067-900-02-54
	068-288-28-77
Хорошів	097-516-12-25
Коростень	067-391-89-29
Новоград-Вол.	097-554-28-16
Черняхів	097-253-60-24
Ружин	097-487-88-32
Бердичів	097-466-91-50
Андрушівка	067-410-22-60
Нова Борова	067-347-47-80
Попільня	067-946-49-66
Бердичів	097-466-91-50

**КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА
ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ**

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні
та каналізаційні, дашки до них**БУДМАТЕРІАЛИ**

м. Чуднів

• ДОШКА ПОЛОВА
• ВАГОНКА
• РЕЙКА МОНТАЖНА
• БРУС

097 745 54 59
098 410 70 17

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

**НАС ЧИТАЮТЬ
10 000 РОМАНІВЧАН****ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ
ОГОЛОШЕНЬ:**

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: 067-412-89-81

**ЗАКУПОВУЄМО ВРХ
НА М'ЯСО ТА НА ТРИМАННЯ**

ПРОВІДИМО ОБМІН НА ВАШУ ХУДОБУ

КОРОВИ
БИЧКИ
ТЕЛИЦІ
КОНІ
ЛОШАТА
ТЕЛЯТА

НАЙКРАЩІ ЦІНИ, ЧЕСНІСТЬ І ПОРЯДНІСТЬ

Також: проблема худоба, лежачі, доріз

097 088 09 67 097 489 62 08

Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання: ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО «АГРОСОЛІД ГРУП» (ФГ «АГРОСОЛІД ГРУП»).

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ – 40084175

Місце знаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання - 13352, Житомирська область, Бердичівський район, с. Великі Низгірці, вул. Центральна, буд.17. Тел.0980358700, E-mail: agrosolidgrup@ukr.net

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика – Житомирська область, Житомирський район, село Головенка, вулиця Шевченка, 32

Мета отримання дозволу - визначення та регулювання викидів забруднюючих речовин (ЗР), які потрапляють в атмосферу при експлуатації технологічного обладнання, на отримання дозволу на викиди ЗР для існуючого об'єкту.

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля (ОВД), в якому визначено допустимість проведення планованої діяльності, яка згідно з вимогами ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля – діяльність не підпадає оцінці впливу на довкілля.

Загальний опис об'єкта (опис виробництва та технологічного устаткування) – Основний вид діяльності підприємства Код КВЕД 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. На підприємстві наявні: приміщення опоросу, приміщення утримання кнурів, приміщення дорощування свиней до 25 кг, приміщення утримання супоросних свиноматок, приміщення утримання ремонтних свиноматок, склад зберігання зерна, утилізатор BURN MIZER Для термічного знищення відходів тваринного походження. Для обігріву приміщень утримання свиноматок та адмін будівлі наявні 2 твердопаливні котли марки ATMOS та 2 твердопаливні котли марки ЕКО-VIMAR ORLANSKI. Для

аварійного електропостачання використовується дизельний генератор DAREX ENERGY.

Відомості щодо видів та обсягів викидів – Від джерел викиду в атмосферне повітря надходять такі основні забруднюючі речовини: Речовини у вигляді твердих суспендованих частинок – 11,55 т/рік, НМЛОС – 0,39622719 т/рік, Азоту (I) оксид N₂O – 0,01324 т/рік, Оксид вуглецю – 3,467 т/рік, Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид) – 1,4716 т/рік, Вуглецю діоксид – 350,46 т/рік, Метан – 10,52429 т/рік, Аміак – 1,2312 т/рік, Сірководень – 0,2668 т/рік, Діоксид та інші сполуки сірки – 0,53283 т/рік, Диметиламін – 0,6131 т/рік, Фенол – 0,02285 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, що виконані або/та які потребують виконання – На підприємстві відсутні виробництва та устаткування, які підлягають до впровадження найкращих доступних технологій та методів керування.

Перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання – Не передбачені. Викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел підприємства не перевищують встановлені нормативи граничнодопустимих викидів відповідно до законодавства, тому заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин не розробляються.

Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів – Заходи не передбачені.

Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству – Викиди забруднюючих речовин відповідають вимогам законодавства.

Адреса держадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища, до якої можуть надсилатися зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди – Житомирська ОВА, адреса: 10014 м. Житомир, майдан ім. С.П.Корольова, 1. Тел. (0412) 47-08-57, (0412) 47-11-09.

Строки подання зауважень та пропозицій – протягом 30 календарних днів з моменту виходу повідомлення.

20
ХВИЛИН
zt.20minut.ua

16 липня 2025 р.
№ 21 (302)

WAN
Газета є членом
Всесвітньої газетної
Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП "Медіа Ресурс";
адреса: 10014, м. Житомир,
вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир,
вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407

Тел.: (0412) 418-189

Директор:
Олександр Васильковський,
тел.: 0 (67) 510-50-75
alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор:
Ольга Сидельська,
тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ:
Людмила Павлюк
тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе
відповідальності за зміст
реklamних матеріалів.
Редакція може не
поділяти думку авторів
матеріалів. Передрук
матеріалів видання
повинен бути узгодже-
ний з редакцією.

Віддруковано
в друкарні «ВІД І ДО»,
м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В.
Тел.: (050) 3763347.

Зам. наклад: 5000 прим.

Замовлення №
Частина тиражу
розповсюджується
безкоштовно.

9 786177 234110